

Sygn. akt II Cz 798/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Starosta

Sędziowie - SO Bogumił Goraj

SO Wojciech Borodziuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.**

przeciwko: **T. Z.**

o: **zapłatę**

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21.01.2009 roku, sygn. akt XII C-upr. 427/08

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 798/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 21 stycznia 2009 roku, sygn. akt XII C-upr. 427/08 w sprawie z powództwa (...) spółki z o.o. w S. przeciwko T. Z. o zapłatę - nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi zaocznemu z dnia 18 listopada 2008 roku.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w dniu 18 listopada 2008 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy orzekł o roszczeniu powoda zgodnie z twierdzeniami zawartymi w pozwie, a także zasądził koszty procesu. Odpis powyższego wyroku został doręczony pozwanemu na adres wskazany w pozwie, ze skutkiem na dzień 29 grudnia 2008 roku.

Pismem z dnia 20.4.2013 roku pozwany wniósł zażalenie na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności wyrokowi zaocznemu, który uprawomocnił się z dniem 08 stycznia 2009 roku. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że nigdy nie otrzymał powyższego wyroku zaocznego i nie posiadał wiedzy o zapadłym orzeczeniu. Do zażalenia pozwany załączył także ksero dowodu osobistego, z którego wynika, iż obecnie pozwany zameldowany jest przy ul. (...).

Uwzględniając powyższe Sąd Rejonowy zważył, że odpis wyroku zaocznego został pozwanemu doręczony prawidłowo na adres wskazany w pozwie, który jest tożsamy z figurującym na kserokopii dowodu osobistego.

Jednocześnie Sąd zwrócił uwagę, że postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nie doręcza się pozwanemu bezpośrednio po jego wydaniu, lecz z chwilą wszczęcia postępowania egzekucyjnego wraz z postanowieniem o

wszczęciu egzekucji, zgodnie z art. 795 §2 k.p.c. i jak wynika z zażalenia, pozwany otrzymał je w dniu 16.4.2013 roku wraz z postanowieniem o wszczęciu egzekucji.

W konsekwencji Sąd Rejonowy stwierdził, że wyrok zaoczny uprawomocnił się i stanowił tytuł egzekucyjny zgodnie z treścią art. 777 k.p.c., któremu Sąd wydający ten wyrok nadał klauzulę wykonalności na mocy art. 782 k.p.c.

Postanowienie Sądu Rejonowego zaskarżył zażaleniem pozwany, wnosząc o jego uchylenie. W podnosił, że nigdy nie otrzymał odpisu wyroku zaocznego z dnia 18 listopada 2008 roku, który zapadł bez jego wiedzy i według pozwanego z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe. Ponadto w zawiadomieniu, które pozwany otrzymał od Komornika Sądowego, nie podano banku, który był wystawcą tytułu wykonawczego, daty jego wystawienia, i sygnatury oraz nie sprecyzowano czynności bankowej, z której wynika dochodzone roszczenie. Niezależnie od powyższego pozwany podawał, że od wielu lat nie ma stałego miejsca zamieszkania, gdyż stracił mieszkanie, w którym zamieszkiwał z babcią, dlatego korespondencja nie docierała do niego i nie ma pojęcia, o jakie roszczenie chodzi. Obecnie pozwany jest chory i bez pracy i dachu nad głową, korzysta z uprzejmości znajomych.

Powódka nie zajęła stanowiska w przedmiocie zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie jest zasadne. Sąd I instancji prawidłowo ocenił i uznał, że spełnione zostały przesłanki nadania klauzuli prawomocnemu wyrokowi zaocznemu z dnia 18 listopada 2008 roku.

Przystępując do rozpoznania zażalenia Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zwraca uwagę na utrwalone w orzecznictwie sądowym stanowisko, że postępowanie klauzulowe charakteryzuje ograniczony zakres kognicji sądu. Dłużnik w zażaleniu na postanowienie nadające klauzulę wykonalności może podnosić tylko zarzuty przeciwko formalnym warunkom nadania klauzuli wykonalności.

Z powyższego wynika, że postępowanie takie ma charakter ograniczony do zbadania pewnych wymogów formalnych i nie jest częścią postępowania rozpoznawczego, dlatego w tym postępowaniu nie są badane zarzuty materialne, a jedynie formalne.

Z treści zażalenia wynika, że pozwany wnosi o uchylenie postanowienia o nadaniu wyrokowi zaocznemu klauzuli wykonalności, gdyż nie został mu doręczony wyrok zaoczny, który zapadł bez jego wiedzy i z naruszeniem prawa, a ponadto podawał, że od wielu lat nie ma stałego miejsca zamieszkania.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że powód wskazał w pozwie adres pozwanego w B., przy ul. (...) i na ten adres doręczono pozwanemu odpis pozwu z zawiadomieniem o terminie rozprawy w dniu 28 sierpnia (następnie zniesionej) oraz o terminie rozprawy w dniu 18 listopada 2008 roku (k. 3, 19, 20, 63, 65), a przesyłki wróciły do Sądu jako nieodebrane, podwójnie awizowane.

Z uwagi na niestawiennictwo pozwanego na rozprawę w dniu 18 listopada 2008 roku i brak zajęcia przez niego stanowiska oraz brak usprawiedliwienia nieobecności, Sąd zgodnie z art. 339 k.p.c. wydał wyrok zaoczny, który następnie doręczył na podany w pozwie adres, ale przesyłka wróciła, jako nie odebrana, podwójnie awizowana. (k. 66 i 71 akt).

W tym miejscu Sąd Okręgowy wskazuje, że zarówno doręczenie odpisu pozwu wraz z zawiadomieniem na rozprawę oraz doręczenie odpisu wyroku zaocznego zostało dokonane zgodnie z art. 139 k.p.c. „per aviso”, czyli w sposób zastępczy, który stwarza domniemanie prawidłowego doręczenia, tak jak do rąk adresata. Powyższy sposób doręczenia wynika z konieczności zapewnienia skutecznego doręczenia odpisu pism sądowych, celem uniemożliwienia stronie unikania odbioru korespondencji sądowej i tym samym blokowania postępowania sądowego.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy z postanowieniu z dnia 03.7.2008 roku w sprawie IV CZ 51/08, publ. Lex nr 447673, o skuteczności doręczenia per aviso można mówić jedynie wówczas, gdy postępowanie listonosza uregulowane w

tych przepisach było uzasadnione zaistniałymi okolicznościami. Chodzi o powstanie sytuacji, gdy nie było możliwe doręczenie właściwe (art. 133, art. 135 i art. 137 k.p.c.) lub zastępcze (art. 138 k.p.c.). Dolegliwe skutki procesowe, jakie wiążą się dla adresatów tego sposobu doręczenia wymagają rygorystycznego przestrzegania wymogów przewidzianych w art. 139 k.p.c. oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczególnego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 62, poz. 697 ze zm.). Naruszenie tych wymogów przez doręczyciela czyni doręczenie nieskutecznym.

Sąd Okręgowy w tym miejscu stwierdza, że zarówno na kopertach zawierającej odpis pozwu wraz z zawiadomieniem o rozprawie, jak też zawierającej odpis wyroku zaocznego, znajdują się adnotacje listonosza i pracownika poczty o podwójnym awizowaniu i zwrocie przesyłki, jako nie podjętej. (k. 20, 65 oraz k. 71).

Jednocześnie doręczenie zastępcze oparte jest na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata i że w ten sposób doręczenie zostało dokonane prawidłowo. Domniemanie to jednak może być przez stronę obalone. Adresat może bowiem dowodzić, że pisma nie otrzymał i o nim nie wiedział, gdyż osoba, której pismo doręczono zastępczo, bądź urząd, w którym je złożono, nie oddały mu pisma, względnie, że nie zamieszkiwał pod podanym adresem.

Tymczasem pozwany do zażalenia dołączył kserokopię dowodu osobistego, z której wynika, że jest zameldowany na pobyt stały w B., przy ul. (...).

Podnoszony przez pozwanego ogólnikowy zarzut, że od kilku lat nie ma stałego zamieszkania, został poparty kserokopiami dokumentów, dotyczącymi jego zamieszkania w roku 2012 i 2013, ale nie dotyczą roku 2008, kiedy doręczono na adres wynikający z aktualnego dowodu osobistego odpis wyroku zaocznego. Jednocześnie podkreślił należy, że pozwany wniósł zażalenie na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności pismem z dnia 20.4.2013 roku, czyli po prawie 5 latach od doręczenia odpisu wyroku zaocznego na adres stałego zameldowania.

Z powyższego wynika, że pozwany nie obalił domniemania skutecznego doręczenia mu „per aviso” odpisu wyroku zaocznego zgodnie z art. 139 k.p.c. w 2008 roku.

Prawomocny wyrok zaoczny wydany przez Sąd, w którym stwierdzono obowiązek zapłaty stanowi tytuł egzekucyjny, o jakim mowa w art. 777 k.p.c., dlatego zgodnie z art. 781 §1 k.p.c. w zw. z art. 782 k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo nadał mu klauzulę wykonalności, celem wszczęcia przez powoda egzekucji.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 §2 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. oddalił zażalenie, jako niezasadne.